

DOELSTELLING(EN)

Vakgebonden eindtermen

Attitudes:

- spreekbereidheid en spreekdurf
- luisterbereidheid

Lezen:

- De lln kunnen een spontane mening/appreciatie vormen bij eenvoudig geformuleerde en gestructureerde artistiek-literaire teksten zoals een gedicht.

Schrijven:

- De lln kunnen het juiste woord vragen of opzoeken en gebruik maken van een model of een in de klas behandelde tekst.

De algemene doelen en de link met de vakoverschrijdende eindtermen vind je in de handleiding bij dit lespakket

WERKWIJZE

De leerlingen maken kennis met het begrip zwerfvuil aan de hand van een korte quiz. Daarna leren ze de basisregels van een limerick kennen. Vervolgens mogen ze, met de hulp van aanwijzingskaartjes, een eigen limerick rond zwerfvuil schrijven.

Nadien worden de limericks gepresenteerd met aandacht voor de correcte Engelse uitspraak.

MATERIAAL/MEDIA

- Woordenboeken/rijmwoordenboeken (zie 'hulpmiddelen')
- Kladpapier
- Werkblaadje: litter-quiz + correctie (bijlage 1 en 2)
- PowerPointpresentatie (bijlage 3a) of transparanten (bijlage 3b)
- Aanwijzingen (bijlage 4-7)

LEGENDE

Verwijzingen naar bijlagen hebben een blauwe kleur. Opmerkingen hebben een oranje kleur.

HULPMIDDELEN

Om de leerlingen een houvast te bieden, kunnen ze gebruik maken van rijmwoordenboeken. Er zijn er diverse te vinden, ook online. Enkele suggesties:

- Online rijmwoordenboek: <http://www.rhymerabbit.com>
- Online rijmwoordenboek voor songteksten en poëzie (hier zijn de woorden ook op te zoeken volgens aantal lettergrepen): <http://www.writeexpress.com/online.html>
- Complete Rhyming Dictionary door Clement Wood
- Essential Songwriter's Rhyming Dictionary door Kevin M. Mitchell
- Penguin Pocket Rhyming Dictionary door Rosalind Fergusson

BIBLIOGRAFIE

- hvm. (2008, 27). great pacific garbage patch: plastic soup en plastic planet. Opgeroepen op 04 26, 2012, van <http://www.stichtingmilieunet.nl/andersbekekenblog/milieu/drijvende-afvalbergen-in-de-stille-oceaan.html>
- (s.d.). Opgeroepen op april 25, 2012, van don't be a litterbug: http://www.kidplanetblog.com/wp-content/uploads/2010/04/litterbug_colour_500.jpg
- (s.d.). Opgeroepen op april 25, 2012, van don't be a litterbug: http://www.kidplanetblog.com/wp-content/uploads/2010/04/litterbug_colour_500.jpg
- Limericks.(sd).Opgeroepenopmaart18,2012,vanFamousPoetryOnline:<http://www.poetry-online.org/limericks.htm>
- Lear, E. (sd). Limericks. Opgeroepen op maart 18, 2012, van Famous Poetry Online: <http://www.poetry-online.org/limericks.htm>
- Vercoutere, C. (s.d.). Afvalbeleid: de ladder van Lansink. Opgeroepen op 04 26, 2012, van http://www.oost-vlaanderen.be/public/wonen_milieu/milieu/afval/afvalbeleid/index.cfm

AFVALLIMERICK

Lesbegin	
Doel: De leerlingen kunnen in eigen woorden aangeven wat zwerfvuil is.	Materiaal: Werkblaadje (bijlage 1) Werkblaadje correctie (bijlage 2) Woordenboeken
Werkvorm en/of organisatie: Werkblaadje - quiz	Tijd: 10 minuten

Deel de **werkblaadjes** uit. De leerlingen lossen ze op. Als ze woorden niet begrijpen, kunnen ze die eventueel opzoeken.

Wanneer de leerlingen klaar zijn, overloopt de leerkracht de antwoorden. Bij de vragen kan er gediscussieerd worden. Bijvoorbeeld:

- Why do they throw paper on the streets?
- What do other pupils think? What's their opinion?
- What's their opinion on the size of the dumps in the Pacific Ocean?
- How come they estimate the amount of litter differently than it actually is? (Hoe komt het dat ze de hoeveelheid zwerfvuil minder of meer schatten dan in werkelijkheid?)
- ...

Na het overlopen van het blaadje, kondig je aan dat de leerlingen een limerick rond zwerfvuil gaan maken.

Lesfase 1: Wat is een limerick?	
Doel: De leerlingen maken kennis met de limerick.	Materiaal: Voorbeeldlimerick in PPT (bijlage 3a) of op transparanten (bijlage 3b)
Werkvorm en/of organisatie: OLG	Tijd: 5 minuten

Toon de limerick op de **PowerPointpresentatie** of via **transparanten**.

Limerick 1:

There was a young man from Dealing
Who caught the bus for Ealing.
It said on the door
Don't spit on the floor
So he jumped up and spat on the ceiling

Limerick 2:

There was an Old Man in a tree,
Who was horribly bored by a Bee;
When they said, 'Does it buzz?'
He replied, 'Yes, it does!'
'It's a regular brute of a Bee!'

De lln proberen de kenmerken van een limerick te achterhalen.

AFVALLIMERICK

Richtvragen:

- How many lines does a limerick have?
- How many syllables are there?
- What can you tell about the rhyme?
- What is the rhyme scheme like?
- What is returning in the first line of each limerick?

Op de PowerPointpresentatie staat een dia met een samenvatting van de regels. Dit kun je laten openstaan terwijl de leerlingen werken aan hun limerick.

Lesfase 1: Uitschrijven van een limerick

Doel:

de leerlingen maken een limerick rond zwerfvuil.

Materiaal:

Kladpapier Woordenboeken/ rijmwoordenboeken
Aanwijzingen (bijlage 4 - 7)

Werkvorm en/of organisatie:

Individuele opdracht

Tijd:

25 minuten

Oefening 1

Je voorziet vier bokaal met **aanwijzingenkaartjes (bijlage 4-7)**. De lln trekken een kaartje uit elke bokaal. Dit is hun startpunt. Ze mogen hier van afwijken als ze willen. Dit zijn slechts aanwijzingen zodat de leerlingen een houvast hebben.

De leerlingen werken hun limerick uit op kladblaadjes. Je haalt het belang van kladblaadjes aan: minder papierverspilling/hergebruiken van afval (link met ladder Lansink in werkblaadjes).
Indien ze niet op bepaalde woorden kunnen komen, kunnen ze een woordenboek raadplegen.

Oefening 2

De leerlingen schrijven een volledig eigen limerick, zonder de aanwijzingkaartjes te gebruiken. Indien ze een houvast nodig hebben (bijvoorbeeld om bepaalde stukken zwerfvuil te benoemen), kunnen ze een woordenboek raadplegen. Verder kan het rijmwoordenboek nog steeds gebruikt worden.

Opmerking:

- Hier kan ook in duo's of groepjes gewerkt worden.
- Je kunt een tussentijdse evaluatie houden om na te gaan hoever de leerlingen staan, hoe goed het maken van een limerick lukt... Je kunt bijvoorbeeld na oefening 1 volgende vragen stellen:
- Do you like the exercise?
- Is it hard to write the limerick? Are the pointers (cards) a good way to help you?
- What are the difficulties?
- Can you recapitulate the basic rules of a limerick? Does your limerick meet these rules?
- Geef aan dat ze hierna oefening 2 gaan maken, die iets moeilijker is.
- Je kunt een lijst voorzien worden met rijmwoorden om de leerlingen een handje te helpen, als rijmwoordenboeken niet voorhanden zijn.
- De leerlingen kunnen de kaartjes doorgeven als ze vlug klaar zijn met hun limerick.

AFVALLIMERICK

Lesafsluiting	
Doel: Presentatie van limericks	Materiaal: Limericks van de leerlingen
Werkvorm en/of organisatie: Voordracht	Tijd: 10 minuten

De leerlingen brengen hun limerick naar voor, met aandacht voor correcte Engelse uitspraak.

De andere leerlingen kunnen hun mening erover geven: goed gevonden, grappig, zet aan tot minder zwerfvuil achterlaten, ontroerend ...

Spreek hiervoor af dat elke leerling minstens één keer zijn mening geeft tijdens dit onderdeel van de les. Dit kan gaan over de inhoud van de limerick, maar ook over de uitspraak.

Eigen voorbeeld van een limerick

A handsome musician from Stonehenge
Was desperately looking for revenge T
ossed a pizza box
Between the penstocks
Now he can sing his triumph in French

BIJLAGE 2

LITTERQUIZ: KEY • AFVALLIMERICK

1. What do you think litter is? Describe in your own words.

Let these words help you: waste – consciously – unconsciously – street – throw away – not in a trash bin – candy wraps – beverage cans

2. There are different ways to handle litter. What is the right order (from worse to best)?

- incineration (verbranding) - recycle - landfill (storten) - prevention - reuse
- prevention - landfill - recycle - incineration - reuse
- landfill - incineration - recycle - reuse - prevention

3. Imagine you are walking in the street and you are eating some candy.

What do you do with the candy wrap?

4. In the Pacific Ocean are two large garbage dumps. One of them is as large as...

- Belgium
 - The United Kingdom
 - The United States of America
- (hvm, 20 08)

5. Guess how many beverage cans Flemish drivers throw on the road each year.

6. What is peer pressure?

BIJLAGE 2

LITTERQUIZ: KEY • AFVALLIMERICK

7. What do you think litter is? Describe in your own words.

Let these words help you: waste – consciously – unconsciously – street – throw away – not in a trash bin – candy wraps – beverage cans

Litter is garbage, such as candy wraps and beverage cans, that is thrown away on the street by the people. They do it consciously or unconsciously.

8. There are different ways to handle litter. What is the right order (from worse to best)?

- incineration (verbranding) - recycle - landfill (storten) - prevention - reuse
- prevention - landfill - recycle - incineration - reuse
- landfill - incineration - recycle- reuse - prevention

This is also called the **‘ladder of Lansink’**

“De ladder van Lansink: hoe omgaan met afval”

Met afval wordt best zo milieuvriendelijk mogelijk omgegaan. De ‘ladder van Lansink’ stelt een voorkeursrangorde op hoe afval best verwerkt wordt, startend bij de meest milieuvriendelijke en eindigend bij de meest milieubelastende manier. Concreet betekent dit dat afval best wordt vermeden of hergebruikt. Als dat niet mogelijk is, kom je bij recyclage. De volgende optie is verbranding met energierecuperatie, en pas in laatste instantie storten.

Dhr. Lansink was een Nederlands parlamentslid en professor die in '79 de hiërarchie in de afvalverwerking lanceerde. Lansinks ideeën waren niet zozeer gebaseerd op wetenschappelijk onderzochte levenscyclusanalyses, maar op levensbeschouwelijke gronden (‘rentmeesterschap over de schaarse aardse goederen’). Sindsdien inspireerden heel wat landen, alsook de Europese gemeenschap en het Vlaamse Gewest, hun afvalbeleid hierop.

1. Preventie

Bovenaan de ladder staat afvalpreventie. De beste manier om met afval om te gaan, is natuurlijk het afval te vermijden. Kiezen voor oplaadbare batterijen, herbruikbare luiers i.p.v. wegwerpluiers, een boodschappentas i.p.v. een plastic zak, anti-reclamestickers op je brievenbus kleven, ... Het zijn slechts enkele voorbeelden waarbij je er zelf kan voor zorgen dat de afvalberg niet aangroeit.

2. Hergebruik

Dit is de tweede sport op de ladder. Hergebruik is het opnieuw gebruiken van dit ‘afval’, zonder dat het een verandering ondergaat. Een voorbeeld is glas dat wordt gespoeld en opnieuw gevuld (retourflessen). Ook alle spullen die in de kringwinkel terechtkomen zoals bv. oude meubelen, huisraad of speelgoed en kledij, behoren daartoe.

3. Sorteren en recycleren

Veel afvalsoorten bevatten grondstoffen die opnieuw gebruikt kunnen worden. Denk maar aan plastic, papier, glas, metaal, ... die eerst nog selectief worden ingezameld (het sorteren). Bij recyclage wordt een afvalstof weer een grondstof om nieuwe producten van te maken. In sommige gevallen wordt het afval een grondstof voor hetzelfde product, in andere gevallen wordt het afval een grondstof voor een ander product (bv. de kunststoffles wordt kledij).

Wist je dat fleece truien kunnen vervaardigd worden uit polyester afkomstig van gerecycleerde

PET-flessen? Wellicht schrijf je ook op een cursusblok gemaakt uit gerecycleerd papier.

BIJLAGE 2

LITTERQUIZ: KEY • AFVALLIMERICK

4. Verbranden met energierecuperatie

Kunnen de vorige verwerkingswijzen niet worden gebruikt, dan wordt het afval verbrand mits rookgaswassing en energierecuperatie. De Oost-Vlaamse verbrandingsinstallaties voor huishoudelijk afval zijn uitgerust met een doorgedreven rookgasreinigingsinstallatie met een deNOx-installatie (het schadelijke NOx wordt verwijderd). De meest recente investeringen zijn die in energierecuperatie. De warmte die vrijkomt bij het verbranden van het afval wordt omgezet in energie (stoom, elektriciteit) en zo nuttig gebruikt.

5. Storten

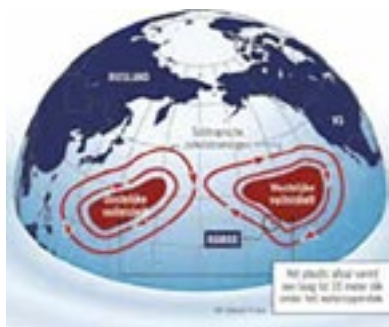
Storten staat onderaan de ladder en dient zoveel mogelijk vermeden worden.

Bron: http://www.oost-vlaanderen.be/public/wonen_milieu/milieu/afval/afvalbeleid/index.cfm#.UDJC36PeeSk

9. Imagine you are walking in the street and you are eating some candy. What do you do with the candy wrap?

Personal answer. Discuss what would be the best option: throwing the wrap in a trash bin.

10. In the Pacific Ocean are two large garbage dumps. One of them is as large as...

- Belgium
- The United Kingdom
- The United States of America

(hvm, 2008)

11. Guess how many beverage cans Flemish drivers throw on the road each year.

1 600 000

12. What does peer pressure mean?

- Groepsdruk
- Gezag uitoefenen

People can feel the pressure of friends to throw cans and candy wraps on the street.

-

**THERE WAS A YOUNG MAN FROM DEALING
WHO CAUGHT THE BUS FOR EALING.
IT SAID ON THE DOOR**

**DON'T SPIT ON THE FLOOR
SO HE JUMPED UP AND SPAT ON THE CEILING**

**THERE WAS AN OLD MAN IN A TREE,
WHO WAS HORRIBLY BORED BY A BEE;
WHEN THEY SAID, 'DOES IT BUZZ?'
HE REPLIED, 'YES, IT DOES!'
'IT'S A REGULAR BRUTE OF A BEE!'**

BIJLAGE 3A (APARTE PPT) EN 3B

TRANSPARANTEN • AFVALLIMERICK

SUMMARY

- 5 lines
- Line 1, 2, 5 = 9 syllables
- Line 3 and 4 = 5 syllables
- First line = introduction
animal/person + location
- Rhyme scheme: AABBA

BIJLAGE 4

AANWIJZINGSKAARTJES PEOPLE AND ANIMALS • AFVALLIMERICK

person/animal	cook/chef
person/animal	vet
person/animal	doctor
person/animal	nurse
person/animal	criminal
person/animal	thief
person/animal	teacher
person/animal	mother
person/animal	father
person/animal	monk
person/animal	priest
person/animal	police officer
person/animal	actor
person/animal	singer
person/animal	artist
person/animal	painter
person/animal	musician

BIJLAGE 4

AANWIJZINGSKAARTJES PEOPLE AND ANIMALS • AFVALLIMERICK

person/animal	tattoo artist
person/animal	vendor
person/animal	tiger
person/animal	lion
person/animal	dog
person/animal	cat
person/animal	bee
person/animal	wasp
person/animal	rabbit/bunny
person/animal	fish
person/animal	fly
person/animal	horse
person/animal	sheep
person/animal	cow
person/animal	donkey
person/animal	spider
person/animal	elephant

BIJLAGE 4

AANWIJZINGSKAARTJES PEOPLE AND ANIMALS • AFVALLIMERICK

person/animal	giraffe
person/animal	meerkat
person/animal	hyena
person/animal	dinosaur
person/animal	bird
person/animal	mouse
person/animal	rat
person/animal	penguin
person/animal	bear
person/animal	monkey
person/animal	ostrich

BIJLAGE 5

AANWIJZINGSKAARTJES LOCATIONS • AFVALLIMERICK

location	Edinburgh
location	Wales
location	London
location	shop/astore
location	sea
location	air
location	school
location	Kent
location	Limerick
location	Stonehenge
location	Regent's Park
location	Loch Ness
location	market place
location	restaurant/adiner
location	station
location	park
location	parking lot

BIJLAGE 5

AANWIJZINGSKAARTJES LOCATIONS • AFVALLIMERICK

location	church
location	city hall
location	hotel
location	courtyard
location	pub
location	lake
location	hospital
location	pharmacy
location	tube/underground
location	carwash
location	sport centre
location	footballstadium
location	hairstylist
location	tattoo parlor
location	bank
location	library
location	movie theatre

BIJLAGE 6

AANWIJZINGSKAARTJES ADJECTIVES • AFVALLIMERICK

adjective	adorable
adjective	beautiful
adjective	clean
adjective	elegant
adjective	fancy
adjective	glamorous
adjective	handsome
adjective	long
adjective	magnificent
adjective	old
adjective	plain
adjective	sparkling
adjective	ugly
adjective	red
adjective	orange
adjective	green
adjective	blue

BIJLAGE 6

AANWIJZINGSKAARTJES ADJECTIVES • AFVALLIMERICK

adjective	black
adjective	purple
adjective	yellow
adjective	better
adjective	careful
adjective	dead
adjective	easy
adjective	famous
adjective	gifted
adjective	helpful
adjective	important
adjective	expensive
adjective	powerful
adjective	rich
adjective	shy
adjective	wrong
adjective	angry

BIJLAGE 6

AANWIJZINGSKAARTJES ADJECTIVES • AFVALLIMERICK

adjective	clumsy
adjective	defeated
adjective	embarrassed
adjective	grumpy
adjective	jealous
adjective	lazy
adjective	mysterious
adjective	nervous
adjective	scary
adjective	worried
adjective	brave
adjective	calm
adjective	gentle
adjective	happy
adjective	nice
adjective	kind
adjective	proud

BIJLAGE 6

AANWIJZINGSKAARTJES ADJECTIVES • AFVALLIMERICK

adjective	relieved
adjective	silly
adjective	thankful
adjective	chubby
adjective	curved
adjective	slim
adjective	narrow
adjective	flat
adjective	high
adjective	hollow
adjective	round
adjective	steep
adjective	square
adjective	wide
adjective	low
adjective	big
adjective	gigantic

BIJLAGE 6

AANWIJZINGSKAARTJES ADJECTIVES • AFVALLIMERICK

adjective	fat
adjective	huge
adjective	great
adjective	little
adjective	large
adjective	immense
adjective	short
adjective	tall
adjective	teeny
adjective	tiny
adjective	loud
adjective	melodic
adjective	noisy
adjective	quiet

BIJLAGE 7

AANWIJZINGSKAARTJES LITTER • AFVALLIMERICK

litter	cigarette/cigaretteend
litter	bus ticket
litter	drinkcontainer
litter	beveragecan
litter	apple core
litter	take away food packaging
litter	crisp packet/ crisp bag
litter	brokenglass
litter	fishhook
litter	bits of metal
litter	matches
litter	matchboxes
litter	lighters
litter	cigarette packaging
litter	cellophane
litter	sweet wrapper
litter	lolly stick

BIJLAGE 7

AANWIJZINGSKAARTJES LITTER • AFVALLIMERICK

litter	plasticbottle
litter	glass bottle
litter	lid (of a beverage can)
litter	pizza box
litter	carton
litter	burgerpackaging
litter	foil
litter	plastic
litter	chewing gum
litter	abandoned car
litter	paper
litter	orange peel
litter	bananapeel
litter	plastic bag
litter	nylonfabric
litter	leather
litter	plastic six-packholder